

Република Србија
УПРАВНИ СУД
ОДЕЉЕЊЕ У НОВОМ САДУ
III-7 Уж. 10/22
Дана: 03.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Наде Балешевић, председника већа, Весне Слијепчевић и Весне Мартиновић, чланова већа, са судским саветником Весном Апарац, записничарем, решавајући по жалби грађанина Дејана Васића из Шапца, поднетој против решења Републичке изборне комисије 02 број: 014-378/22 од 23.01.2022. године, у правној ствари референдума, на нејавној седници већа, одржаној дана 03.02.2022. године у 13,45 часова, донео је

ПРЕСУДУ

Жалба **СЕ ОДБИЈА.**

Образложење

Ожалбеним решењем одбијен је, као неоснован, приговор Дејана Васића из Шапца, поднет због неправилности приликом спровођења гласања на републичком референдуму ради потврђивања Акта о промени Устава Републике Србије, одржаном 16.01.2022. године.

У жалби, поднетој преко Републичке изборне комисије, послатој поштом, препорученом пошиљком са датумом предаје пошти 29.01.2022. године у 11.00 часова, подносилац жалбе предлаже Управном суду да у целости поништи изјашњавање на гласачком месту бр. 2 „Виша школа струковних студија за васпитаче” - улаз из дворишта, ул. Добропољска бр. 3, Шабац, на ком је уписан у јединствени бирачки списак, а потом да се одреди време поновног изјашњавања грађана, јер је решење Републичке изборне комисије 02 број: 014-378/22 од 23.01.2022. године, неприхватљиво, неосновано и дискриминаторско. Истиче да је 16.01.2022. године, одржан референдум и да је подносилац жалбе покушао да оствари своје бирачко право на наведеном

бирачком месту број 2. у Шапцу, односно да је дана 18.01.2022. године око 17,30 часова имао намеру да изјави приговор надлежној поткомисији за град Шабац, те је приступио згради Скупштине града Шапца где је упућен на лице које се представило као председник Поткомисије, господин Васић, и да је у краћем разговору господин Васић одбио да прими приговор по основу застарелости, нагласивши да му је речено да не прима приговоре ако протекне 24 часа од тренутка затварања биралишта. Даље наводи да је 18.01.2022. године путем препоручене поште изјавио благовремени приговор Републичкој изборној комисији на околности онемогућавања изјављивања благовременог приговора грађанина од стране Поткомисије града Шапца, који је ожалбеним решењем одбијен као неоснован. Истиче да је у образложењу ожалбеног решења Републичка изборна комисија посегла за неприхватљивим бирократским модулацијама правећи се невешта, у стилу да се из садржине приговора достављеног Републичкој изборној комисији "не може утврдити садржај нити предмет приговора који је подносилац имао намеру, односно покушао да изјави поткомисији у Шапцу". Наводи да је Танјуг јавио да је 23.01.2022. године, Републичка изборна комисија на седници имала на столу шест приговора, од којих је подносилац жалбе изјавио три, те да је невероватно да је Републичка изборна комисија напрасно заборавила која је била претходна тачка седнице и није могла да се присети садржаја претходних приговора. Указује да је образложењем у складу са законским одредбама које је навела, Републичка изборна комисија констатовала да се приговори подносе директно њој и то било поштом, било непосредно на писарници Народне скупштине, односно да је ожалбеним решењем изгледа констатовала да поткомисија града Шапца није надлежна комисија. Сматра да из наведеног произлази да би приговор из Шапца (или било одакле), уствари требало да се шаље писмима у Београд како би се заштитила бирачка права, чиме се аутоматски скраћује преклудирани рок за приговор у зависности од радног времена пословнице поште и генеришу додатни непотребни трошкови грађанима који већ плаћају разне комисије из буџета – које очигледно мало шта раде и мало чему служе. Налази да је не само неприхватљиво и неосновано, већ и дискриминаторски Републичка изборна комисија ожалбеним решењем тумачила одредбе Закона о референдуму и народној иницијативи које се баве заштитом права и да према тим новелама, приговор није могуће поднети чак ни градској поткомисији, а камоли гласачком одбору, што је ситуација која се може упоредити са евентуалном притужбом миграната које је возач аутобуса на линији Београд-Лозница-Сарајево сместио у тзв. "шараге", а коју аутопревозник одбија као неосновану са образложењем да мигранти нису морали да путују тим аутобусом, пошто су до Босне и Херцеговине могли допутовати и возом.

Републичка изборна комисија је дана 02.02.2022. године у 19,00 часова доставила Управном суду жалбу са списима, без образложеног одговора на жалбу.

Одлучујући о поднетој жалби, која је дозвољена, благовремена и изјављена од овлашћеног лица, на основу одредбе члана 73. Закона о референдуму и народној иницијативи ("Службени гласник РС", бр. 111/21 и 119/21), оценом навода истакнутих у жалби, ожалбеног решења и списка предмета, Управни суд је нашао да жалба није основана.

Из списка предмета произлази да је подносилац жалбе Републичкој изборној комисији поднео приговор због повреде бирачког права на референдуму одржаном

16.01.2022. године, у ком је навео да је своје бирачко право покушао да оствари на бирачком месту број 2 у граду Шапцу на ком је уписан у јединствени бирачки списак, тако што је дана 18.01.2022. године око 17,30 часова, имао намеру да изјави приговор надлежној Подкомисији за град Шабац, те је приступио згради Скупштине града Шапца где је упућен на лице које се представило као председник Подкомисије, али да је у краћем разговору председник Подкомисије одбио да прими приговор по основу застарелости, нагласивши да му је речено да не прима приговоре ако протекне рок од 24 часа од затварања биралишта. У приговору је даље навео да сматра да је његово изборно право повређено неправилним ускраћивањем рока за приговор, који по закону износи 48 часова од времена затварања биралишта. Такође је навео да сматра да је председник комисије био дужан да прими његов приговор и да је због одбијања наведеног лица да приговор прими повређено не само изборно право подносиоца већ и право жалбе у управном поступку и предложио надлежној комисији за спровођење референдума, односно Подкомисији да у целости поништи изјашњавање на наведеном гласачком месту, а потом да се одреди време поновног изјашњавања грађана.

Ожалбеним решењем приговор је одбијен као неоснован. Према разлозима из образложења ожалбеног решења, Републичка изборна комисија је, ценећи наводе изнете у приговору, констатовала да нема основа за закључак да је учињена неправилност која би била основ за усвајање приговора, нити за закључак да су подносиоцу приговора приликом гласања на републичком референдуму одржаном 16.01.2022. године, била повређена законом заштићена права. Ово стога што се у складу са одредбама члана 71. став 1, члана 19. и члана 21. став 2. Закона о референдуму и народној иницијативи, приговори подносе директно Републичкој изборној комисији и то било поштом, било непосредно, предајом Писарници Народне скупштине, односно због тога што Закон о референдуму и народној иницијативи не прописује обавезу да се приговори Републичкој изборној комисији подносе преко поткомисија. као што је нпр. чланом 73. став 1. наведеног закона прописано да се жалбе Управном суду против решења надлежне комисије донетог по приговору подносе преко надлежне комисије. У смислу наведеног, Републичка изборна комисија је закључила да тврдња о наводном одбијању председника Поткомисије да прими приговор гласача не указује на постојање неправилности, односно повреде поступка спровођења репбличког референдума која би била основ за усвајање приговора, а још мање за тражено поништавање гласања на гласачком месту број 2 у граду Шапцу. Ово с обзиром да се из поднетог приговора само посредно може закључити да се приговор који је председник Поткомисије наводно одбио да прими односио на гласачко место број 2. у граду Шапцу, али се из садржине приговора достављеног Републичкој изборној комисији не може утврдити садржај нити предмет приговора који је подносилац имао намеру, односно покушао да изјави поткомисији у Шапцу.

Одредбом члана 19. став 3. Закона о референдуму и народној иницијативи прописано је између осталог да је надлежна изборна комисија за спровођење републичког референдума Републичка изборна комисија.

Одредбом члана 71. став 1. истог закона, прописано је да грађанин може поднети приговор надлежној комисији у року од 48 сати од затварања гласачког места на коме је уписан у бирачки списак, ако га је гласачки одбор неосновано спречио да гласа или му је на гласачком месту повређено право на слободно и тајно гласање.

Према оцени Управног суда, Републичка изборна комисија је правилно одлучила када је ожалбеним решењем одбила приговор жалиоца као неоснован. Ово стога што из одредби Закона о референдуму и народној иницијативи, на које се Републичка изборна комисија у ожалбеном решењу позвала, а којима је уређено питање заштите права и органи за спровођење референдума, несумњиво произлази да се ради заштите права у смислу наведеног закона, приговор може поднети само надлежној комисији и да је Републичка изборна комисија надлежна комисија за спровођење републичког референдума. Дакле, подносилац жалбе је имао право да приговор поднесе само Републичкој изборној комисији у року од 48 сати од затварања гласачког места на коме је уписан у бирачки списак, како је то изричито прописано наведеним Законом. Код наведеног, неосновани су наводи жалбе, који су поновљени наводи приговора, да је учињена повреда права жалиоца да поднесе приговор ради заштите свог права у смислу Закона о референдуму и народној иницијативи.

Суд је ценио и остале наводе жалбе али је нашао да, код изнетог чињеничног и правног стања нису од утицаја на другачију одлуку у овој референдумској ствари.

Из наведених разлога, Управни суд је, на основу одредбе члана 40. став 1. и 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09), који се сходно примењује на основу одредбе члана 76. Закона о референдуму и народној иницијативи, одлучио као у диспозитиву ове пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
дана 03.02.2022. године у 13,45 часова, III-7 Уж. 10/22

Записничар
Весна Апарац,с.р.

Председник већа - судија
Нада Балешевић,с.р.

НБ/ОИ